

DOMOVINA

Mesečna priloga „Slovenski Tehnik“.

Uredništvo je na Schillerjevi cesti št. 3. — Dopise blagovolite frankirati, rokopisi se ne vračajo.

Izhaja trikrat na teden, vsak ponedeljek, sredo in petek ter velja za Avstrijo in Nemčijo 12 kron, pol leta 6 kron, 3 mesece 3 krone. Za Ameriko in druge dežele toliko več, kolikor znaša poštnina, namreč: Na leto 17 kron, pol leta 8 kron 50 vin. Naročnina se pošilja upravnistvu, plačuje se vnaprej.

Za inserate se plačuje 1 krone temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 vinarjev za vsakokrat; za večje inserate in mnogokratno inseriranje znaten popust.

Nameravano imenovanje pri c. kr. višjem državnem pravdnistvu v Gradcu.

Po smrti višjega državnega pravdnika Riglerja v Gradcu je ostal v tem uradu njega namestnik, ki je v prejšnjih letih služboval v raznih slovenskih krajih in se naučil slovenščine v toliki meri, da je lahko čital in razumel slovenske pravne spise in si, ko je to služba od njega zahtevala, brez tuje pomoči, iz spisov samih, vstvaril svojo sodbo in svoje predloge stavil na temelju svojega proučevanja pravnih. To je tudi najmanj, kar se sme in mora v imenu postave in pravice zahtevati od vsakega državnega pravdnika.

Kakor se sliši, pride sedaj višjega državnega pravdnika namestnik iz Gradca proč, za višjega državnega pravdnika v Gradcu je pa izbran državni pravdnik iz Gradca g. Amshl, za njegovega namestnika gosp. Wilhelm; oba ta dva gospoda sta službovala ves čas v Gradcu ali vsaj vedno med Nemci ter ne znata slovenski, ali nista imela nikdar prilike svoje znanje, če sta si ga morda v kakem kurzu kaj pridobila tudi praktično v službi v slovenskih krajih preizkusiti in spopolniti. To nameravano imenovanje je za Slovence ne samo krivično, ampak v pravem oziru naravnost nevarno! V področje višjega deželnega sodišča v Gradcu spada skoraj toliko Slovencev, kolikor Nemcev, zato je tudi število slovenskih pravnih, o katerih se ima izreči višje državno pravdnistvo in staviti svoje predloge glede kazni, približno tako veliko, kakor število nemških pravnih. Že gola vest iz spoštovanja do pravičnosti bi torej zahtevala, da oba, višji državni pravdnik in njegov namestnik,

znata popolnoma jezika svojega uradnega področja in da je eden od njih tudi po rodu Slovenec. Kako naj si tudi državni pravdnik vstvari svojo sodbo o pravdi in naj stavi pravičen predlog, ako pravnih spisov ne razume in je prisiljen si te vedno s pomočjo tolmača predstavljati na nemščino? Zakaj bi slovenski obtoženci morali biti v večni nevarnosti, da se jim odmeri neprimerno visoka kazen, ker višji državni pravdnik ali njegov namestnik ni razumel pravnih spisov, in je bil po svojem tolmaču netočno podučen o njih vsebini? Ta črt pravne nesigurnosti in množičih se pravnih zmot, ki že tako in tako razburja naše prebivalstvo, je vest o tem nameravanem imenovanju še neizmerno pomnožila in to tem bolj, ker bi s tem bila dana prednost uradnikom, kateri so vedno službovali v Gradcu in niso imeli prilike se tudi v jezikovnem obziru usposobiti za mesto, na katero bodo postavljeni, pred slovenskimi in v slovenskih krajih službujočimi nemškimi uradniki, kateri so slovenščine zmožni. Na te dve mesti spada en Slovenec in en slovenščine v besedi in pisavi zmožni Nemec, kateri je svoje znanje slovenščine v službi praktično dokazal in ne samo s kakim, Bog ve kje in kako pridobljenim spričevalom podprl. Amshl gotovo ne zna niti besedice slovenski, najbrže tudi ne Wilhelm, ker drugače ne bi bil vedno med Nemci (sedaj v Gradcu) služboval. Amshl tudi po službenih letih ni najstarejši prosilec. Tako imenovanje, kakršno mi zahtevamo, je utemeljeno v faktičnih razmerah in številu slovenskega in nemškega prebivalstva v področju višjega deželnega sodišča v Gradcu, to zahteva pravna varnost Slovencev na Spodnjem Štajerskem, Kranjskem in Koroškem,

za katere bi bila sicer enakost pred postavo le prazna fraza. Mi te svoje pravice ne moremo in ne maramo nikomur žrtvovati, in si je tudi ne damo kratiti, zato opozarjamo naše državne poslance, da čuvajo rade njo in se z vso silo potegnajo za to, da se nam pri teh velevažnih in za našo pravno varnost usodepolnih imenovanjih ne bo storila nameravana krivica, o kateri s tem obveščamo slovensko javnost. — Mi zahtevamo, da naj bode ta višji državni pravdnik in njegov namestnik slovenščine popolnoma zmožna, ali pa naj Nemci zahtevajo zase svoje nadsodišče in nam dajo naše nadsodišče za slovenske kraje v Ljubljani, kar je itak naša stara želja in zahteva!

Slovenskemu trgovstvu na Spodnjem Štajerskem.

Vrhunec nemške nestrpnosti znači prepora mestnih uradov v Celju in Mariboru, da se v okrožju teh mest ne smejo obešati v zrak moleče napisne table v slovenskem, temveč samo v nemškem jeziku. V eni zadnjih občinskih sej mesta Maribora odbila se je tozadevna pritožba Cirilove tiskarne, pred kratkem je pa magistrat zaukazal, da mora tiskarna slovenski napis odstraniti. Tiskarna je vložila rekurs, kaka bode rešitev ne vemo, vendar ni izključeno, da bode za Slovence neugoden, in da bode slovenski napis siloma odstranjen!

Pričakovali smo, da se bode naše časopisje oglasilo in primerno ožigosalo to skrajno žaljivo postopanje nasproti Slovincem. Vse to je izostalo in izvzemši nekaj kratkih, suhihotic, v katerih je bilo navedeno samo dejstvo, ostalo je vse mirno.

Drugačna bi bila stvar, ako bi Ljubljanski mestni magistrat kaj takega ukrenil. Vse nemško časopisje bi bilo v enakem slučaju zagnalo strašen krik o strašnih krivicah, katere se godijo ljubljanskim Nemcem; nebroj interpelacij in nujnih predlogov bi vložili v zbornici, navidezna nemška mesta kakor Celje, Ptuj, Maribor, Celovec itd. bi v svečanih sejah protestirala proti takim krivicam itd.

Nam Slovincem seyeda tega menda ni treba, kajti na papirju imamo vender črno na belem v čl. 19. osnovnih zakonov zajamčeno pravico se posluževati slovenskega jezika v vsem javnem življenju v šoli in uradu in ta pravica na papirju je za našo v resnici oslovsko potrpežljivost dovolj!

Z obžalovanjem moramo priznati, da Slovenci na Spodnjem Štajerskem v celoti še niso tako zavedni, da bi se branili proti enakim nasilstvom od strani takih korporacij, katere bi morale z nami računati in nas spoštovati, ker imajo od nas dobiček in da ne moremo oziroma ne znamo še izvajati posledic iz takega postopanja naših nasprotnikov in jim odgovoriti na način, ki jim je edin razumljiv in ki je izražen v — gotovem denarju, ki ga zaslužijo od Slovencev!

Mi ne smemo dalje mirno gledati kako brutalno se z nogami teptajo naše narodne pravice. Oglejmo si nekoliko natančneje, kaj so prav za prav ti mogotei tako imenovanih nemških mest kakor je Celje in Maribor. Večina mestnih odbornikov tvorijo v teh mestih obrtniki in trgovci, katerih večina je rojenih od slovenskih staršev, ki so pa zatajili in izdali svoj materni jezik. Večina teh „Nemcev“ niti nemški pisati ali pravilno govoriti ne zna!

LISTEK.

Diogen.

Hrvatski spisal Avgust Senoa, prevedel — nj — (Dalje.)

„Gospod ban“, nadaljuje kraljica, „jaz spoštujem junaštvo in moja volja je, da se povsod odlikava, ker ne ljubim protekcije. Zato želim, da postane gospod Pakič stotnik.“

„Na željo vašega veliča stva in vsled svoje banske oblasti imenujem gospoda Belizara pl. Pakiča stotnikom.“

„In jaz mu hočem ostati vedno naklonjena in prijazna“, doda kraljica in prikima milostljivo ter zapusti šotor s cesarjem in dvorjaniki.

„Slišiš Belizar“, prekine ga Jankovič, „ti si razprostrl zgodaj peruti, pazi, da te solnce ne ožge.“

„Ah, milostljivi prijatelj“, nasmehne se mladi stotnik, „moje peruti so močne in jaz se ne dvignem do solnca. No,

da končam svoje pripovedovanje, ki vam je postalo gotovo nadležno“ . . . „Nikakor ne, kar se tiče tebe.“

„V šotoru ostanejo generali, škofje gospe in naša hrvatska gospoda. Vsi me obkolijo kakor ose ter mi začnejo čestitati na tolikej kraljevi milosti. Škof Klobučki me popacka po rami in pravi:

„Ljubi mladi prijatelj, vas čaka še velika sreča in lepa bodočnost. Ostanite junaki in bodite vredni vedno cesaričine milosti.“

Komaj je škof to izrekel, izmota se iz gnječe prekrasna velika gospa, pravim krasna, kakršne še nisem videl v svojem življenju. Upiraje svoje velike, črne, svetle oči v mene, sklopi svoje polne rudeče ustnice v smehlaj, pristopi k meni in spregovori v francoskem jeziku:

„Gospod stotnik, vi mi še niste predstavljeni, predstaviti se hočem torej jaz vam, ker imam k temu nekako pravico. Jaz sem Terezija grofica Bačan,

rojena Ilyeshazy, vaša obristarica, in ker ste našli s svojim junaštvom toliko milost pred cesarskim obličjem, moram vam čestitati tudi jaz in se vam zahvaliti radi vašega znanja. V znak mojega priznanja pa sprejmite gospod stotnik od svoje obristarice ta šopek cvetic, saj menda znate, da so nekaj odlikovale gospe zmugalce pri juraškem turnirju z venci.“ To rekši, mi poda prekrasen šopek, jaz ji poljubim roko, a cela družba začne klicati: „Vivat!“

„Oh, mladi prijatelj“, pravi nato Jankovič ter naglo vstane in na obrazu mu drhta nek nemir, „ti napreduješ skokoma. Glej, kako ga boža gospoda — in gospe in še celo kraljevska milost. Malo da nisem v skrbeh, ljubosumen, ker se mi nekako iztrgavaš iz uzde, ljubi Belizar.“

„Prisegam vam, milostljivi prijatelj“, plane kvišku mladi stotnik ter dvigne roko, „da nimate vzroka bli ljubosumni ali v trahu.“

„Končaj, končaj Belizar“, odvrne Jankovič in sede zopet na stol.

„Tako končam, samo še par besed“, reče mladenič. „Najprej spravim ubogega Teofana iz postelje, vržem barbaro skozi okno in prinesem mu boljše zdravilo, dve steklenici šampanjca, katerega mi je poslala obristarica.“

„Spet obristarica“, nasmehne se sarkastično gospod Anton.

„Še fisti dan je bilo na večih krajih slavje. Cesar in cesarica priredila sijajni obed na ptujskem gradu ter povabila vse višje častnike, škofo in velikaše. Trdi naš škof priredi obed duhovnikom, kjer ga je nadomestoval kanonik Baltazar Krčelič, a nas graničarske častnike povabi polkovnik Klefeld. Temu omizju je predsedoval imenoma major Vuk Jelačić, v resnici pa je zapovedovala gospa Terezija Bačan, ki je z veselimi šalami zabavala častniški krog; stari kanonik Patačić se je krohotal tako, da mu je pod-

Zopet drugi so privandrali lačni in s culico v rokah v našo deželo in začeli trgovati. Sprva so se sicer dobrikali slovenskemu ljudstvu, sčasoma pa, ko so postali siti in so si napolnili prazne žepe, katere jim je naš slovenski odjemalec tako pridno pomagal polniti, vzrasel jim je greben, in začeli so se nam rogati in nas zaničevati. Na tisoče slovenskega kapitala smo znosili na ta način v žrelo vsenemštva in s tem kapitalom nas sedaj hočejo uničiti. Nebroj zavednih in narodno mislečih obrtnikov in trgovcev bi bili lahko postavili na trdne noge in ne bilo bi treba, da doživljamo vsak dan nova razočaranja.

Gospodarsko vprašanje smo popolnoma zanemarili in ravno v tem je jedro in opora vsakega naroda. Začnimo delati z vso vnemo na to, da se bode pri nas srednji stan okrepil. V vsakem kraju skušajmo, da se naseli zadostno število narodnih trgovcev in obrtnikov in delajmo na to, da jih bo naše ljudstvo vsestransko podpiralo. Kadar se bode to izvedlo, izginili bodo sedaj nam sovražni elementi obrtnega in trgovskega stanu, ali bodejo prisiljeni se prilagoditi razmeram in podpirati težnje naroda, od katerega imajo za sluzek.

Na lastni zemlji hočemo biti sami gospodarji in kdor ima od nas dobiček, mora naše narodne težnje tudi spoštovati. To naj bode za naprej naše načelo.

Jasna, dasi s trnjem pokrita je pot, po kateri ima hoditi naše pred kratkem ustanovljeno „Slovensko trgovsko društvo v Celju“. Cilj tega društva mora biti, povzdigniti naš srednji stan in ga organizirati v celoto. Komur je mar napredek našega naroda, naj v tem oziru deluje in pospešuje namen našega društva. Kar se ne da doseči v enem letu, dosegli bomo v dveh ali tudi več letih, vendar mora društvo dosledno vstrajati v borbi za dosego tega cilja. L.

Svetovno-politični pregled.

Domače dežele.

Poslanec Löker je svoje poročilo o volilni reformi končal in je že vse že tiskano in razdeljeno med poslance. Knjiga obsega 746 strani. V poročilu je podal Löker zgodovinski pregled razvoja volivne pravice v Avstriji od prvih početkov ustavnega življenja do danes.

Severna železnica je podržavljena. Dotično postavo je cesar že sankcioniral in je danes objavljena v Dunaj-

skem uradnem listu. Kakor je poročal „Slovenec“, so Poljaki izrekli referentu v tem vprašanju g. Šukljetu svojo zahvalo ter obljubili, da bodo tudi oni istotako izdatno podpirali slovenske zahteve novih železnic.

V finančnem odseku ogrskega parlamenta je poslanec Raday interpelliral ministrskega predsednika, ali se je vlada res obvezala povišati rekrute, ali se ima ogrska vlada v čem pritožiti zoper način, kako je imenovan novi vnanji minister in ali je res honvedski minister prepovedal honvedom in žandarmeriji vdeležiti se Rakoczyjevih slavnosti. — Wekerle je na to takoj odgovoril, da je povišanje rekrutov v resnici potrebno, da pa vlada še ni odločila kdaj, v kakem številu in pod kakimi pogoji naj se to dogodi. O kaki obveznosti, ki bi ogrsko vlado silila to dovoliti, ni govora. Objavo takozvanega tajnega pakta sme pač zahtevati ogrski parlament, nikakor pa ne kaka tuja država. (S tem meni Avstrijo, ker so v našem parlamentu že o tem govorili.) O prepovedi honvedskega ministra, ki brani honvedu in žandarmeriji udeležbo na Rakoczyjevi slavnosti, ni vladi nič znanega. Isto tako so napadne vse vesti o vladni krizi itd. Konečno je Wekerle obljubil, da s svojo davčno reformo uvede progresivne davke sicer ne v polnem obsegu (takozvani ralni davki bodo izvzeti) toda gotovo v večji meri, kakor kjerkoli drugod v Evropi. — Na to je bil sprejet proračun finančnega ministra.

Vnanje države.

— **Rusija.** Vojna sodišča delujejo, izrekajo svoje smrtne obsodbe in upornike streljajo kar v masah, a število atentatov, ropov in drugih hudodelstev je še vedno neizmerno veliko. Kakor vse kaže, tudi to ne bo še pravi lek proti anarhiji. — **Dijaštvo** v Petrogradu ima svoje shode na vseučilišču. Rektor je dijakom zagrozil, da bo vseučilišče zaprl, če se bodo še brez njegovega dovoljenja shajali in zborovali v vseučiliških prostorih. Dijaki so mu na to odgovorili, da imajo pravico shajati se, ne da bi njega in profesorski zbor prosili še posebnega dovoljenja.

— **Srbija.** Vlada je pogajanja s tvrdko Schneider in Creuzot zaradi kanonov skoro dovršila ter bode bržkone tej firmi dala naročilo. V skupščini je sprejeta trgovinska pogodba s Turčijo. Uradno se zavračajo vse napadne trditve dunajskih listov o sovražnem pisanju srbskih oficijozov proti Goluhovskemu. To vse ni res. Srbska vlada in srbsko oficijozno novinstvo je

vedno pisalo dostojno in taktno o Goluhovskem in o Avstro-Ogrski.

— **Na Črni Gori** delajo priprave za prvo Skupščino, ki se v kratkem snide na Cetinju. Vlada bode v prvi Skupščini ostala v manjšini — in če je knezu Nikoli in njegovim ministrom res kaj mar narodne volje, bode moralo sedanje ministrstvo odstopiti. Toda tega se od zagrizenega absolutista Nikole ni nadejati, da bi narodu dovolil, če tudi najmanjši vpliv na vlado v deželi.

— **Švica.** Vlade treh kantonov in sicer v Bazileji, Neuenburgu in Ženevi pripravljajo predloge o ločitvi cerkve od države.

— **Italija.** Bivši državni tajnik Daneo je govoril v Turinu pred svojimi volilci in dejal, da imata Avstrija in Italija interes na tem, da se mirno sporazumeti in pogoditi. Italija neče na Balkanu nič zase, ne more pa tudi dovoliti, da bi Avstrija zasela Solun ali na albanski strani Valono.

Dopisi.

Iz Celja. („Hagen von Cilley“ proti katoliškim stolpnim uram ali Celjski Pavliha se vojskuje z vetrnimi mlini.) Neki mesečen človek straši o polnoči po Celju ter uganja razne budalosti. To priobčuje vestno v nemški tetki iz rotovške ulice v 86. šte. od 28. okt. t. l. Kot pisatelj se podpisuje ta Pavliha kot „Hagen von Cilley“. Pavliha mora biti kot vitez seveda plemenit, zato ni zadovoljen z navadnim rovtarskim imenom, ampak si daje priimek „von Cilley“. V uvodu svojega epohalnega članka pravi, da je dobil od svojega prapradedna neko nemško knjigo. No, njegov prapraded se je menda ravno tako malo brigal za nemške knjige, kot Hagen za lanjski sneg. Saj se ravno ljudje okoli nemške vahte ne morejo ponašati s svojim pristnim nemštvom.

Pa preidimo že k reči sami! Kaj je torej napravil celjski Pavliha? Ko je odbila enajsta ura, pravi Hagen, ga je potrkala luna s svojim slabim sojem ter ga gnala po raznih mestnih ulicah. Tu se najprej vojskuje kot pravi Pavliha s človeškimi odpadki ter kliče na pomoč odbornika olepševalnega društva Rascha. Ta bi se mu menda zahvalil za tako pomoč, dasi je mesečen človek pomilovanja vreden. A te vonjave Hagenu še niso dovolj. Gre še v neki blaten potok in rije tam s svojim nosom po smrdljivih kanalih. Omamljenega od takih dišav, ga pa luna odnese kaj visoko gori k polarni zvezdi.

In grozno! Hagen čuje nek glas od zgoraj — seveda, vsak Pavliha čuje tudi travo rasti —, ki mu pravi: „Čas šumi mogočno naprej in kmalu bo prišla ura, ko boš ti — deviški stolp luterske cerkve — močno središče vernega človeštva!“ Ta glas Hagen tako pretrese in prešine, da je nakrat oduševljen za „deviški stolp luterske cerkve“ ter se začne kot pravi Pavliha bojeviti s stolpi katoliških cerkva, ker mu baje ure v teh stolpih jezljivo hreščijo. Kar naskočil bi vse te stolpe, da bi luterski deviški stolp bil čim preje središče vernega človeštva. Srečen Hagen, ki ima tako močno vero, baje si zapomni vse pridige svojega pastora od besede do besede, ker ga poslušajo nedeljo za nedeljo z odprtimi ustmi, da mu ne uide nobena beseda! A nesrečna katoliška cerkev, ki imaš takega sovražnika. Kar ni premoglo 19 stoletij, to bo dosegel „Hagen von Cilley“ v eni sami mesečni noči. Zrušil te bo s površja zemlje. Poleg luterske cerkve pa bo stavil c. kr. državni gimnazij, nemški dijaški dom ter Julija Rakuscha dom. Mesečnim ljudem je vse mogoče. in menda bi Hagen storil vse to že v prvi mesečni noči, ko bi ga udarec luterske ure ne bil prestrašil, tako da se je i luna zbala ter Hagena izpustila iz svojega objema.

Sv. Jurij ob juž. žel. Za Boga in Avstrijo narod slovenski veliko žrtvuje — a premalo žrtvuje za-se. Lep kos zgodovine ima za seboj, ki pove, kako srčno je odbijal navale sovražne. S krvjo je branil meje avstrijske države. — Kako to, da ne brani z le-to srčnostjo meje svoje slovenske domovine?! V sramoto nam je, ker svoj dom premalo ščitimo! Ozi se meja slovenske domovine; zakaj? vsled sebičnosti, malomarnosti. Daruj srce in svojo moč za dom trpeč, nesloge se pa varujmo. Samopomoč je naša rešitev. Rešujmo dom s tem, ča množimo število Slovencev z narodno šolo. Cepimo obupaječim pogum, rešimo obmejne brate, da ne pride pogin tudi čez nas. Rešitev pa je v skupni samopomoči in nesebični požrtvovalnosti. Pridi in daruj za narodno šolo o priliki zborovanja „Ženske podružnice sv. Cirila in Metoda“. Slovenska deca, ki je v nevarnosti da se potuči, te prosi, da prideš v nedeljo 4. novembra ob 4. uri popoldne v gostilno g. Rudolfa Dobovišek na veselico, ki jo priredi tukajšnja „Ženska podr. sv. Cirila in Metoda“ v korist narodne šole in s tem v ohranitev meje slovenske domovine.

Ne samo, kar vелеva mu stan, kar more, to mož je storiti dolžan.

bradek le skakal semtertje, in ko ga vpraša vesela Bačanka, zakaj da ni šel na obed k škofu, ampak med te spri-dene vojaške ljudi, odgovori starec smeje: „V kapitelju sem kanonik, v taboru vojak, torej moram sedeti tukaj in pri tem se še nadejam, da rešim katero izgubljeno dušo iz peklenskega žrela.“

Bačanka je pustila točiti šampanjca kolikor je kdo hotel in našim starim poročnikom so se kar penile brke. Konečno dvigne gospa svojo čašo in reče glasno: „Živel glinski polk, pred vsem huzarji in potem mušketirji, a naposled živel mladi, najmlajši stotnik gospod Belizar, plemeniti Pakič, katerega je obsipala danes svitla kraljica osebno s svojo milostjo!“

„Vivat Pakič!“ vsklikujejo enoglasno vsi moji tovariši, a stotnik Vojkovič me dregne v rebra in mi prišepne: „Belizar! Zdi se mi, da ti je Terezija še milostljivejša kakor Marija Terezija.“ Meni je bilo časti že preveč in odšel sem natihoma. Ker sem vedel, da je

konec vaj, sprosil sem si od polkovnika dopust in prihitel k vam, vaša milost. Naša gospoda ostane še nekaj časa v Ptuju, ker bo baje tam banska konferenca. Sedaj sem vam vestno povedal vse, a vi mi milostljivo povejte, kaj je bilo prav in kaj ne.“

„Belizar! Moj sin!“ reče gospod Anton ginjenim, svečanim glasom ter prime pred seboj stoječega mladeniča za obe roki. „Belizar, ali se spominjaš tištega trenutka, ko si klečal pred posteljo svojega strica, spoštovanega starca? Zraven postelje sem stal tudi jaz. Se li spominjaš, kaj je govoril umirajoči starec z jasnim glasom, ko je položil svojo blagoslovljeno desnico na tvojo mlado glavo: „Belizar“, pravi, jaz moram iti, srce mi rahleje bije, Gospod me zove. Ti ostaneš sam, ljubi sin ljubega mi brata, katerega je smrt prerano pokosila. Bil sem ti drugi oče, ko ti je umrla malo potem mati. Nabral sem za časa svojega dolgega življenja precej pozemeljskega blaga, pošteno sem ga nabral. Prepuščam ga

tebi, ker te ljubim, ker si dober in pošten, toda mlad, zelo mlad. Navdaja me neka slutnja. Stara vrlina jenja, v naši zemlji gre vse navskrižem, Hrvati so pozabili, da so Hrvati. Pohlep za zlatim teletom, pohlep za nečimurno častjo izbrisal je iz njihove duše ono ljubezen za staro svobodo, oni junaški ponos, ono čisto prostodušnost, ki je izvor sreče in zdravja. Glej, jaz sem ostal stari Hrvat, kakor me je rodila mati. Oh, moj Belizar, ostani to tudi ti in srečen boš. Ti boš bogat, ti boš samostojen. Nikomur se ne klanjaj, edino le Bogu. Svojega bogastva ne razsipavaj v puščavo, sejaj ga v dobro zemljo. Pomagaj, kjer je treba pomagati, četudi ne najdeš zahvale, Bog ti bo povrnil. Pomisli, da ti je brat vsak človek, da je greh puščati brata v bedi. A da ne boš brez opore, da ne omahneš, ti dam tukaj varuha, gosp. Antona Jankoviča, svojega prijatelja, svojega učenca. Prizezi mi, da boš ga ubogal.“ To je govoril rajni škof, ne da? Ti pa si zajokal in prisegel, da me boš ubogal

kakor sin svojega očeta. A znaš li, kaj sem prisegel v srcu takrat jaz? Da posvetim vse skrbi, vsako misel, vse življenje tvoji sreči, da te hočem čuvati in nate paziti, kakor na svojega lastnega sina. In s to prisego sem prijel pred dobrim starčkom tvojo roko. Belizar, ali se spominjaš tega trenutka?“

„Oh, kako se ne bi spominjal, kajti ta trenutek pozabiti, značilo bi pozabiti najsvetejši čas svojega življenja, pozabiti svoje življenje“, pravi mladenič in stisne živo Antonove roke, a v iskrih očeh, ki so zrle polne ljubezni in spoštovanja nepremično na kavalirja, zalesketale so svetle solze. „Skoraj dve leti sta“, nadaljuje mladenič, „odkar se je vse to dogodilo, in ali sem v čem prelomil svojo prisego bodisi doma, bodisi v tujini?“

„Nisi, Belizar!“
„Zakaj me torej moj milostljivi zaščitnik spominja te prisege? Saj se kliče v spomin prisege samo onim, ki jo mislijo prelomiti.“

(Dalje prihodnjic.)

St Jurij ob juž. žel.

Naša "ženska podružnica" se pač more po-
našati, da je vzklikla iz čiste narodne
tvesti; ne dolžnost, marveč ljubezen
to narodne stvari ji je dala življenje
— jo živi. Zakaj se veselimo vsako
njene zborovanja? Ni to hrupna,
sajajna ljudska slavnost z blestečim
programom vse obljubujočih govorov
t. d., ampak priprosta, toda tem
nejša in neprisiljena zabava naših
Slovenk. Ne sramujem se pove-
tati, da me je ganilo do solze — ne
petje, ne igranje niti — kaj drugega,
pač pa govor, v katerem je priprosta
kmetica navduševala svoje slušalke in
slušateljce, da ostanejo zvesti svojemu
narodu in da naj bodo ponosni na svoj
kraj, v katerem jih je učila mati
peti in moliti. Kako srčne, kako ognje-
ne so bile te besede! Prijel sem se za
glavo: ali sanjam? ali je kaj takega
danes mogoče? Nehote sem se za-
misil v davne čase: to je bojovita
partanka, ki uči svojo deco, kako
ljubiti svoj narod, ki roti pred bojem
svojega sina, da reši svojo domovino,
je treba, s srčno krvjo — a ne: krotka
Slovenka! Nisem verjel, da imamo take
žene, da bi v naših kmetijskih mamicah
bilo toliko čiste, ognjevitosti ljubezni za
naš toli zaničevan jezik — sedaj vem
to, in hvala vam, matere in hčerke,
kajih navdušenje sem gledal in slušal
kakor bajko iz prešlih dni, da, smelo
lahko kličem v svet: Narod, ki ima
take matere, ne sme in ne more biti
pogubljen! — Ničesar bi mi ne grenilo
lepega večera, saj je tudi dejanska po-
stavovalnost z besedami ne le v po-
polnem soglasju, ampak naravnost
morna in brezprimerna — toda nakrat
spomnim: Kaj pa naše tržanke? —
toliko "nežnih", toliko rodbin, ki pra-
tijo, da so "narodne", a zastopanih je
tudi — čujte! — 1 + . . . ?? (go-
vorim namreč o preteklih zborovanjih!)
Res da lokal pri g. Dob. ni prostoren
dovolj za vse "nenavzoče" in le želeli
bi, da se to kakor koli izboljša, ali če
ne morete priti, pošljite svoje pri-
povedke Vč, cenjene gospé in gospice iz
vseh in zbršite za vselej sramoto, da
niste vse vpisane v podružnici. In
vi, učiteljice! Vzbudite se, bodite
vredne, pojte med naše nepokvarjeno
ljudstvo, učite ga — ne dopustite,
da se narobe zgodi in: lepši vam bo
vsi! Ne "nobel", ne "Slovenec"
ali "Slovenka" biti nam ne za-
pustite, ampak kot brate in
sestre se čutiti, kot Slovenci
podelati — to zahteva od nas
današnji čas!

Naj se ne čuti nihče prizadetega
kajti te besede so pisane edino za
dobro namen in z najboljšim namenom:
da bi ne bilo treba nikdar iz Št. Jurja
kaj pisati. Na delo tedaj, saj resni so
čas dovolj!

Slovenske novice.

Štajersko.

— Interpelacija, katero so sta-
vili dr. Vovšek in sodrugi v državnem
zboru zaradi sklepa o pobiranju pri-
znanne najemnine za izvesne table in
zaradi navedbe, da morajo biti te table
samo nemške, je gospode hudo razka-
čila. Priobčili so v svojem glasilu čla-
nek, ki je pisan v tako ordinarnem in
mizernem tonu, da njega surovost nikakor
ne more zadeti dostojnega človeka.
Baš s takimi članki dokazujejo ti go-
spodje, da se vkljub veliki nemški
kulturi, o kateri tako širokoustno go-
vorijo, vendar le pomilovanja vredni kul-
turni berači. To samooboževanje in
precejevanje svoje vrednosti bi bilo
samo samo smešno, ako bi ne imelo
namenoma zmešati v slabotnih glavah
svojih pristašev vse pravne pojme in

vznetiti v njih narodni fanatizem naj-
grje in najnižje vrste. Da gospoda
blati naše poslance, naše uradnike in
trgovce, je samo po sebi umevno. Mi
vse to samo beležimo, posledice, ka-
tere bo imelo to njih "kulturno" delo.
naj gospodje pripišejo sami sebi. Da
bode to njih večno ščuvanje končno
rodilo svoj sad, na to naj se gospodje
le zanesejo; njih početje mora probu-
diti tudi naše največje zaspance iz sna!

— Celjskim gg. pevcem! Minuli
torek se je že mogla vršiti vaja,
vredna imena našega pevskega društva.
Upamo, da bo danes udeležba še večja.

— "Cigani". "Slovenski Narod"
piše o tej veseloigri: Prav pošteno se
je skorajžil naš gospod Dolinar, ka-
tere ga že poznamo kot duhovitega
humorista, njegova trodejanika "Cigani"
dela čast njegovemu imenu. Slovenski
odri sezite po nji!

— Denarna Centrala "Zadružne
Zveze" v Celju izkazuje z 31. oktobra
t. l. naslednji denarni promet in bilanco:
Vplačani deleži . . . K 113.060.—
Izplačani " . . . " 310.—
Stanje deležev . . . K 112.750.—
Prejete vloge v tekočem
računu . . . K 2.797.405'85
Vzdignjene vloge v te-
kočem računu . . . 1.364.733'63
Stanje vlog v tekočem
računu . . . K 1.432.672'22
Izplačana posojila v te-
kočem računu . . K 2.108.657'40
Vrnjena posojila v te-
kočem računu . . . 559.735'23
Stanje posojil v tekočem
računu . . . K 1.548.922'17
Gotovina, poštna hranil-
nica in naložbe . . K 19.983'91
Denarni promet je iznašal:
prejemki . . K 6.055.328'95
izdatki . . . 6.049.625'04
Skupni denarni promet
toraj . . . K 12.104.953'99

— Učni tečaji "Slov. trgovskega
društva v Celju" se bodo vršili vsak
torek in petek. Prva ura bo v torek,
dne 13. t. m. ob 8. uri zvečer.

— "Slovensko trgovsko društvo
v Celju". V zadnji številki "Domovine"
beremo, da se od strani naših narodnih
nasprotnikov zelo neljubo opaža gi-
banje med slovenskim trgovstvom in
obrtništvo stremeče po osamosvojitvi.
Nam mora to biti prav. Med drugim
najdemo nekaj dobrih nasvetov na
naslov "Slov. trg. društva v Celju".
Pisec dotične notice se gotovo zelo
zanima za to društvo in bi stvari
mного koristil, ako bi večkrat osebno
ali pismeno stopil pred odbor s svo-
jimi nasveti, katerih društvo zelo po-
trebuje.

Ne moremo verjeti pa, da "trgovcu
z dežele" ni znan program "Slov. trg.
društva", kar bi kazalo, da se prvotno
ko se je društvo ustanovilo, ni za isto
v toliki meri zanimal, kakor sedaj.
Na ustanovnem občnem zboru dne 1.
julija t. l. je pri drugi točki dnevnega
reda pokojni Maks Železnik v dovr-
šenem govoru podal sliko našega pro-
grama, katerega ima izvršiti to društvo
in je bil ta govor doslovno objavljen
v "Slov. trgovskem vestniku" katerega
izdaja društvo "Merkur" v Ljubljani
in ga redni člani našega društva do-
bivajo brezplačno. Po tem bi se pač
dalo sklepati, da dopisnik morda še ni
član društva. Želeti bi bilo, da "Do-
movina" imenovani govor v eni pri-
hodnjih številok ponatisne.

Želja, da pristopijo vse tvrdke,
trgovci in trg. nastavlenci k našemu
društvu, je izvedljiva, ako tudi drugi
člani podpirajo odbor in pridobivajo
nove člane. Društvo bode drage volje
razposlalo vsako leto seznamek članov
in ta seznamek bode kazal, kdo je naš
in kdo ne. Ponovno se objavlja, da so

nova pravila, na podlagi katerih se
bode "Slov. trg. društvo v Celju" po-
stavilo na najširše stališče, namesti-
ništvu že predložena. Ta pravila tvo-
rijo že sama ob sebi cel program in
se bodo svoječasnno vsem, ki se za to
zanimajo doposlala. Na izvajanja v na-
vedeni notici se vrnemo še pozneje.

— Vseh svetnikov dan je deže-
valo neprestano do večera. Proti peti
se je spreletelo — in v mraku je
zamigljalo nebrojno lučic, katera so
živi svojim dragim pokojnikom prižgali
na grobu v blag spomin — saj jutri
je vseh mrtvih dan.

— Povodenj. Savinja in vsi nje
pritoki so vsled hudih nalivov stopili
čez svoje bregove in poplavalili polja
in travnike po vsej celjski okolici.
Škode je voda napravila razmeroma
malo, ker so ljudje, izvzemši repo in
korenje že vse pridelke spravili.

— Slovenskim uradnikom. Kakor
čujemo, imajo nemški uradniki na Slo-
venskem svojega mogočnega zavetnika
v ministru Prade-tu. V vseh zadevah
in posebno pri kompetencah se obra-
čajo naravnost do njega in ga infor-
mirajo. Škodilo ne bo, če se slovenski
uradniki vseh kategorij obračajo do
českega ministra Pacaka s svojimi že-
ljami ter obveščajo o vsem tudi slo-
venske državne poslance.

— Sv. Pavel pri Preboldu. Tretji
živinski sejem bode dne 5. novembra.
Vabijo se vsi kupci in prodajalci, od
blizu in daleč, da pridejo na sejm. Da
se je drugi sejm slabo obnesel, so krivi
dotični, ki imajo največ govoriti o
takšnih stvareh. Upamo, da se sedaj
potrebno ukrene. Torej na svidenje 5.
novembra na sejmu. — Veselica iz-
obraževalnega društva, ki se je vršila
28. m. m. se vkljub slabemu vremenu
prav dobro obnesla. Igrala se je igra
"Trije tički". Vsak je rešil svojo vlogo
kar najbolje. Velika dvorana g. Franca
Vedenika je bila natlačeno polna.
Društvo si je opomoglo v gmotnem
obziru, da bo lahko šlo svojo pot na-
prej. Splošna želja je bila, da bi se
kmalo priredila kaka podobna zabava.

— Trbovlje. Zopet smo doživeli
lep večer, kateri je pokazal, kaj pre-
more vztrajnost in pridnost. Za ta za-
bavni večer se imamo zahvaliti našemu
rokodelskemu društvu "Kadilci", katero
je priredilo v nedeljo, 28. oktobra 1906
gledališko predstavo — veseloigro
"Lumpacij Vagabund" pri Špancu v
Trbovljah. Prostori so bili prena-
polnjeni v dokaz, da ima trboveljsko
ljudstvo smisel za take priredbe. O
igri sami ne bomo govorili, povdar-
jamo le, da se je splošno igralo v
veliko veselje in zadovoljnost občinstva.
Vendar pa moramo javno pohvaliti
gosp. režiserja Kranjca kot črevljarja
"Kneftro". v kateri vlogi je bil zares
tako izboren, da ga ni kmalu najti
boljšega tudi na večjih odrih. On je
igral že na Ljubljanskem odru, je duša
društva in učitelj diletantov. Končno
povdarjamo z zadovoljstvom v srcu,
da nas zelo veseli napredek naših
mladih za izobrazbo navdušenih na-
rodnih fantov, kateri iščejo svojo za-
bavo v duševnem delu, ne pa v pretepu
in razsajanju po gostilnah. Le tako
dalje, mi Vas bomo radi podpirali ob
vsaki taki priredbi. Obenem moramo
namigniti, da bode pri Forterju na
Vodah kmalu dodelana velikanska dvo-
rana z gledališkim odrom, kjer se bodo
lahko igrali "Rokovnjači" in slične
večje predstave. Na svidenje pred
pustom!

— Vinska trgatev v Zavrčih
Halozah. Trgatev je pri nas precej
slabo izpadla, kar se tiče množine
pridelka. Vsled jako lepega jesenskega
vremena bode vino jako dobro in
močno — vendar malo kisliše kot
lani. Lansko vino je imelo premalo

kislina — zato tudi ni bilo tako pitno
— kakor bode letošnje. Mošt je imel
po največjih krajih 17° sladkorja, dosti
ga je bilo po 18°, po nekaterih legah
celo 19° in 20° sladkorja. Trgatev je
trajala do 24. oktobra, ker so nekateri
zaradi lepega vremena čakali s trgat-
vijo. Kupcev je bilo izredno mnogo,
tako, da se danes prav težko več
najde večja partija mošta. Večji po-
sestniki kakor Mihelič, Murkovič itd.
imajo še mošt na razpolago. Ne morem
pa drugače, da očitno oštejem naše
slovenske gostilničarje, ki zelo redko
ali bi rekel skoraj nič ne prihajajo v
naše slovenske Haloze, — temveč ku-
pujejo pri nemških vinskih trgovcih v
Mariboru in Ptujju. Prvič je vprašanje,
ali dobe tam pristno vino, drugič pa
morajo tudi to, kar dobijo, plačati
mного dražje. Toraj poštene dobre
haloške kapljice se slovenski gostil-
ničarji ogibljuje. Slovenski gostilni-
čarji bi morali kupovati vino od slo-
venskih producentov. Tudi tukaj naj
se uporablja geslo: "Svoji k svojim!"

— Brežiška policija. V interpe-
laciji naših poslancev beremo: "Občinski
tajnik Karol Schalov je bil dozdaj
kaznovan zaradi prestopkov po §§ 496,
411 (pretep), 331, zopet 411, 491 in
zopet 491 kazenskega zakona. — Mestni
stražnik Žerjav zaradi prestopkov po
§§ 411, 460 (tatvina!), 411, 468, 412,
491, 496, 431, 411 kazenskega zakona
in zaradi hudodelstva težkega telesnega
poškodovanja po § 155 kazenskega
zakona. — Mestni stražnik Narat po
§§ 411, 468, 431, 496 kazenskega za-
kona in "zaradi ponarejanja kovanega
denarja". To so brežiški "čuvaji" po-
stave in ti bi naj zapirali naše še
nekaznovane slovenske fante!

— Bralno društvo "Naprej" pri
Sv. Barbari v Halozah priredi v ne-
deljo, 11. listopada t. l. po večernicah
v šoli veselico s sledečim sporedom:
1. Gledališka predstava "Ne kliči vraga!"
Šaloigra v enem dejanju. 2. Kvišku
bratje! Poje moški zbor. Junak iz Like.
svirajo tamburaši. Rojakom. Poje zbor.
Mladi vojaki. Svirajo tamburaši. Spoved.
Poje zbor. 3. Prosta zabava s petjem
in tamburanjem v gostilni g. Korenjak.
Vstopnina: Sedež 40 v, stojišče 20 v.
K obilni udeležbi vabi odbor.

— Črni dan, včeraj so izšle
"Südsteierische Stimmen" črno obro-
bljene ter pišejo. "Črni dan brezpravja
je v Mariboru napočil. Trgovce in
obrtnike vežejo. Včeraj ob sedmih
zjutraj je mestna policija s pomočjo
nekega magistratskega uslužbenca in
delavskega pomočnika vkljub protestu
tiskarnega vodstva odstranila tablo z
napisom "Tiskarna sv. Cirila — St.
Cyrillus = Buchdruckerei", napisom, ki
je pri trgovskem sodišču protokoliran
V okraju okrožnega sodišča Maribor-
skega prebiva 157.000 Slovencev in
komaj 39.000 Nemcev. In vendar so
odstranili tablo samo in edino zato,
ker stoji na njej edina slovenska be-
seda — tiskarna. — To postopanje
mestnega zastopstva je razžaljenje in
izzivanje celega slovenskega naroda,
napad na trgovsko in obrtno prostost,
preziranje državnih temeljnih zakonov,
po katerih so vse avstrijske narodnosti
ravnopravne, prekršaj obrtnega reda,
po katerem mora imeti vsak obrtnik
svojo firmo. Nasilna odstranitev table
je zasmehovanje zdrave človeške pa-
meti, ker slovenski napis na tabli
nobenemu Nemcu ne provzroča nobene
škode in je uporaba občinskega zraka
vsakemu prosta. Zato prosimo vse
naše državne poslance naj se pri vladi
pritožijo, da se napravi konec neču-
venemu zatiranju Slovencev in vsega
trgovskega in obrtnega stanu v Mari-
boru." — S tem so torej naši nemški
in nemčurski sedeležani začeli boj na
nož; v svoji nečuvnosti in

brezprimerni brutalnost so vrgli baklo v mase, da vzneti in razbrzdajo vse narodne strasti v živi plamen, katerega ne bo več mogoče vgasiti, ko vname tudi one, ki zdaj še spe. Oni so začeli ta boj — in oni sami bodo nosili njega posledice. Mi pa sprejemamo ta izziv in sedaj je naša sveta dolžnost, da stojimo vsak na svojem mestu in da odbijemo napad in vbranimosvoja tla!

— **Konkurz.** C. kr. okrožno sodišče v Mariboru je otvorilo konkurz o premoženju trgovca Karola Kresnik v Mariboru. Konkurni komisar je c. kr. sodni tajnik dr. Viljem Janežič, konkurzui oskrbnik pa dr. Henrik Lorber star., odvetnik. — Kresnik je tisti trgovec, kojemu je Wegscheider posodil 5000 kron in potem, ko je videl, da bo denar najbrže izgubil, v Dravo skočil. Takoj ko je Kresnik zvedel, da je Wegscheider utonil, ja zaprl trgovino in napovedal konkurz.

— **Slov. tel. društvo „Sokol“** v Gradcu si je izvolilo na svojem ustanovnem obnem zboru dne 27. t. m. sledeči odbor: starosta br. Vekoslav Baš, podstarosta br. Franc Irgolič, načelnik br. Ivan Janc, tajnik br. Josip Pučnik, blagajnik br. Mirko Čer nič, gospodar br. Milko Brezigar, namestniki br. Ciril Krek, br. Jože Podobnik in br. Iv. Lah, preglednika br. Albert Kramer in br. Fr. Schaubach.

— **Akad. tehn. društvo „Triglav“** v Gradcu. Drugi redni občni zbor akad. tehn. društva „Triglav“ v Gradcu se vrši dne 3. listopada 1906 ob 7. uri zvečer v prostorih „Hotel Schimmel“ Reitschulgasse s sledečim sporedom: 1. Čitanje zapisnika. 2. Poročilo odborovo. 3. Glavno poročilo tajnikovo, blagajnikovo, knjižničarja in gospodarja. 4. Poročilo klubov, revizorja. 5. Volitve. 6. Slučajnosti. Slovanski gostje dobrodošli!

— **Akad. tehn. društvo „Tabor“** v Gradcu si je na zadnjem rednem obnem zboru dne 24. oktobra 1906 izvolilo za zimski tečaj 1906/7 sledeči odbor: Predsednik stud. iur. Josip Pučnik, podpredsednik stud. med. Hugon Robič, tajnik stud. iur. Ivan Jančič, blagajnik stud. iur. Božidar Romih, knjižničar cand. phil. Josip Glonar, gospodar stud. iur. Ivan Klobasa, odb. nam. zapisnikar stud. med. Jakob Schober, arhivar stud. iur. Ludovik Zagoričnik, pregledniki cand. phil. Ivan Prekoršek, cand. phil. Matko Rauter in cand. mech. Viktor Turnšek.

— **Slov. kat. akad. društvo „Dantea“** na Dunaju si je na svojem rednem obnem zboru 23. vinotoka izvolilo za 25. tečaj sledeči odbor: Predsednik Modic Izidor, stud. phil., podpredsednik Razberger Anton, stud. med., tajnik Merala Ferko, cand. iur., blagajnik Mal Josip, stud. phil., knjižničar Polajnar Janko, stud. med., gospodar Juvan Alojz, stud. iur.

— **Nadvojvoda Oto** je umrl 1. t. m. ob 6. uri zvečer v Währingu na Dunaju. Pokojnik je bil rojen 21. aprila 1865 in je bil nečak našega cesarja in brat sedanjega prestolonaslednika. Leta 1886. se je poročil s saksonsko princesinjo Marijo Jožefo. Imela sta tri sinove, katerih najstarejši princ Karl Franc Jožef, bode enkrat avstrijski cesar. Mladi princ je sedaj nadporočnik pri dragoncih. Pokojni nadvojvoda Oto je že dlje časa bolehal in se je moral že julija t. l. vsled boleznipopolnoma odpovedati vsaki službi. Da je njegovo stanje resno, je bilo znano, vendar je ta nagla katastrofa splošno iznenadila.

— **Slov. akad. društvo „Adrija“** v Pragi ima dne 3. listopada t. l. slavnostni izredni občni zbor v restavraciji „U Pokorných“ (Ječná ulice) ob 8. uri zvečer, na katerem se sklene bratstvo s slov. akad. društvom „Slo-

venija“ na Dunaju in slov. akad. društvom „Tabor“ v Gradcu. Gostje-prijatelji društva dobrodošli!

— **Slov. akad. društvo „Adrija“** v Pragi je na svojem 1. red. obnem zboru dne 20. vinotoka t. l. izvolilo sledeči odbor: Predsednik cand. ing. Pavlin Josip, podpredsednik cand. iur. Lavrenčič Josip, tajnik cand. iur. Goljevšek Josip, blagajnik stud. iur. Orožen Milan, knjižničar stud. iur. Šemrov Franc, gospodar stud. iur. Brunčko Lev, časnikar stud. iur. Klepec Josip, namestnik stud. phil. Napotnik Josip, preglednika cand. iur. Lipold Franc in cand. iur. Rekar Ernest.

Kranjsko.

— **Izkaz društvene posredovalnice slovenskega trgovskega društva „Merkur“** v Ljubljani. V službo se sprejme: 3 poslovodje, 1 potnik, 3 konotoristi in stenografi, 9 pomočnikov mešane stroke, 3 pomočniki specerijske stroke, 3 pomočniki manufakturne stroke, 3 pomočniki železninarske stroke, 2 konotoristinji; 5 učencev. Službe iščejo: 1 poslovodja, 10 pomočnikov mešane stroke, 3 pomočniki specerijske stroke, 4 pomočniki manufakturne stroke, 2 pomočnika železninarske stroke, 10 konotoristinji, 3 blagajničarke, 4 prodajalke.

— **Sam je prijavil roparski umor.** 30letni monter Ferdinand Veidl iz Šent Janža pri Svincu na Koroškem in prisiljenec tuk. deželne prisilne delavnice je bil pred kratkim pred deželnim sodiščem obsojen zaradi nasilstva na eno leto ječe. Te dni pa je prijavil sodišču, da ga strašno vest peče zlasti okrog praznika Vseh svetnikov, ker je leta 1902 na Nemškem med Tettuangom in Hemighoffenom umoril in oropal mlado deklico. Zvabil da jo je v gozd, kjer jo je davil, da je izdihnila. Ker je mislil, da je kdo slišal njene klice na pomoč, je zlezel na drevo in se skril. Ker pa ni bilo nikogar blizu, zavlekel je truplo globlje v gozd, je tam oropal, nato pa zakopal.

— **Z Dolenjskega.** V Črmošnjicah blizo dolenskih Toplic so te dni blagoslovili novo šolsko poslopje. V tej kočevski župniji stanujejo največ, seveda, nemški Kočevci, da si je med njimi morda ena četrtina Slovencev. Ta fara je do skrajnosti siromašna. Kljuba temu je postavila novo šolsko poslopje, ki stane 30.000 K. K pokritju te svote je darovala gospa Hočvarjeva vsled posredovanja okrajnega glavarja barona Rechbacha, 3000 kron in nekaj tudi nemški Schulverein. Vse te darove privoščimo tem nemškim in slovenskim Črmošničanom. Da pa to zadevo omenjamo in da nosimo med svet novico o otvoritvi tega novega šolskega poslopja, temu je dal povod govor, ki ga je imel pri tej priliki c. kr. šolski nadzornik Peerz.

Ta mož, ki je ob enem učitelj na ljubljanski pripravnici, se ni mogel niti pri tej slovesni priliki vzdržati, da ne bi bil delal propagande za veliko Nemčijo na Kranjskem. Če tudi je nekoliko njegova zasluga, da so Črmošnice dobile novo šolsko poslopje, vendar bi se ne bil smel mož postaviti pri tej priliki kot c. kr. okrajni šolski nadzornik na tako zagrizeno nemškonacionalno stališče.

Naglaševal je z velikim povdarkom, da so Kočevci pripadniki velikega nemškega naroda, kateremu naj edino zvesti ostanejo.

To je vse lepo, ali v občini je tudi nekoliko Slovencev in vsi Kočevci sploh so na slovenskih tleh in jim to navdušenje za Veliko Nemčijo prav nič ne pristaja, bolje bi bilo je opozoriti na to; naj bodo spravljeni s svojimi slovenskimi sodeželani, nem-

škega šovinizma je tako in tako že preveč na Kočevskem!

Primorsko.

— **Lavričeva številka Soče** je izšla 31. oktobra. Tej številki je dodana verna kopija številke od 10. marca 1876 „Soče“, ki je prinesla Lavričev nekrolog. Številki je dodana tudi brošura: Doktor Karol Lavrič in njegova doba, spisal Dr. France Oblak. Ta Lavričeva številka „Soče“ in pridejana jej brošura nas poučujeta ob oni vele-zanimivi dobi narodnega probujanja po Goriškem in jo vsakemu, ki se zanima za naše politično življenje, prav toplo priporočamo. Posamezne številke z brošuro vred stanejo po 50 vin.

Gospodarstvo.

Tržne cene v Celju.

Pšenica po	K 14'40 do 15'40
rž po	K 12'40 do 13'—
koruza nova po	K 13'65 do 13'85
ječmen po	K 12'70 do 13'30
oves po	K 12'70 do 13'20
fižol, zelen, dolgi	K 22'—
„ „ kratki	„ 20'—
„ rudeč	„ 20'40
„ koks	„ 24'50
laneno seme	K 12'75 do 14'—
konoplje (seme gal.)	K 12'75 do 14'—
krompir	K 4'— do 5'—
suhe gobe	kg po K 2 do 4
želod	K 5 do 6
kostanj (pravi)	K 10'—
jabolka	K 14 do 18
maslo	K 1'80 do 2'—
seno	K 5'—
slama	K 4'— do 4'20
„ otepi do	K 4'50.

Mesne cene so nespremenjene.

Angleška banka

je zvišala obrestno mero, za posojila na 6°/. Po celi Evropi je pomanjkanje denarja.

Žetev na Hrvatskem.

se je letos dobro obnesla. Pridelali so 2.815.000 met. stotov pšenice, 612.000 met. stotov ječmena, 900.000 met. stot. ovsa. Letošnja letina je v primeri z lansko boljša kar se tiče kvalitete in kvantitete.

Književnost in umetnost.

— **Anton Aškerc: Junaki-Epske pesnitve.** Založil L. Schwentner v Ljubljani. Cena broš. 3 K, elegantno vezano 4'50 K.

Štiri junake nam opisuje v teh epskih pesnitvah naš epik Aškerc. V prvi nas vodi v stari Korotan za osmega stoletja, kjer nam nudi prizor, ko so korotanski Slovenci ustoličevali na gosposvetkem polju kneza Volkuna za vojvodo. V drugi pesnitvi se bojuje knez Ljudevit proti nenasitnim Frankom. Dolgo se brani uspešno, že ga hočejo proglasiti Slovenci svojim kraljem, kar se mu izneveri ban Borna in ga preda sovražnikom. Preklet od pobožnega cesarja Ludovika, se skriva ves raztrgan in ubog slovenski knez, ki je slednjič žrtev proklete zavisti.

Kot tretjo epsko pesnitev nam podaja pesnik romanco z naslovom „Rópoša in Kruci“. Kmetški štajerski junak Rópoša doma iz Murske doline se bojuje zmagovito proti krutim ogrskim sosedom Krucem. Ni ga usmrtila kenška sablja in ne kroglja. Postal se je, a se vendar boji smrti. Vedno vidi pred seboj malo nedolžno dete, katero je v svoji divji jezi predrl s svojim mečem. Skeli ga to, strašno skeli, a slednjič pride vendar k njemu bela smrt, ki ga reši tudi te srčne rane. In četrti junak je našemu pesniku Kralj Matjaž, ki gre na vojsko,

doma pa mu ukradejo mlado ženo Alenko. Ko se vrne z vojske, ne najde družega na svojem gradu Ostrogu kot starega slugo Roka, ki mu pove strašno novico. Hitro zbere junake in zdirja v globoko Turčijo, kjer najde v Carigradu svojo ljubljeno Alenko. Tu postane sultanov jetnik. Ob tistem času pa začne razsajati vstaja Janičarje po mestu. Matjaž pobije Janičarje za duši vstajo, in dobi Alenčico in svobodo od sultana. Potem se vrne domov, kjer kraljuje še dolgo svojemu ljudstvu, ki je srečno in zadovoljno. Zavisososedje ga napadejo, a on jih premaga in zgine brez sledu. Ljudje pa mislijo, da Matjaž še živi in sicer v Triglavu. Kadar bo ljudem najhujše, tedaj zopet zavladal Matjaž in zopet bodo ljudje srečni.

Anton Aškerc nam je že mnogo, mnogo lepih pesmi napisal. Te junake pa prištevam med njegove najboljše spise. Kakor je v svojih spisih hotel umrl pisatelj Prelesnik po starem slovenskem ozemlju, tako nas vodi pesnik po starem slovenskem Korotanu in nas spominja onih nekdanih časov, ko so bili Slovenci še svebodni in so sami volili svoje poglavarje.

Dalje nam slika junaštvo preprostega kmetkega Slovenca-junaka Rapoša v krasni svoji romanci „Rapoša in Kruci“, ki mi izmed vseh štirih pesnitev najbolj ugaja. V tej pesnitvi je mojsterski pokazal, kaj zna naš Aškerc.

In kdo ne poslušal ali ne čital rad onih pravljic o kralju Matjažu!

Sedaj nam nudi Aškerc v sladkozvonečih verzih te lepe narodne pravljice!

Kdo bi ne segel po Aškerčevih in ob enem po „Slovenskih Junakih“!

— V —

Druge slovanske dežele.

— **Česke vesti.** Dopolnilna volitve v mestni zastopniški so končane. Staro- in mladočehi so po stari navadi sklenili kompromis, da si tako ohranijo število svojih mandatorov proti opoziciji, obst. ječi predvsem iz trgovcev in obrtnikov, ki niso zadovoljni z dosedanja gospodarsko politiko mestnega zastopa. Razmere so ostale tudi po volitvah neizpremenjene.

— 162500000 kron posojila za napravo skupnega vodovoda za mesto Prago in sosedne občine. Vodovodni odbor je sklenil, naj ukrene praška občina vse potrebne korake glede omenjenega posojila.

— **Nadvojvoda Karol Franc** Josip pride 4. t. m. kakor se uradno poroča v Prago. Nastani se v kraljevem gradu praškem.

— **Zidanje hiš za uradnike** v Pragi. 26. oktobra je imela tehnična komisija sejo, v kateri se je sklenilo, da naj se skliče ožja komisija obstoječa iz članov tehnične in finančne komisije, katera naj stavi mestnemu svetu predlog, naj praška občina prepuusti potrebni svet za stavbo uradniških hiš.

— **Na obeh praških tehnikah** se ustanovi posebni poljedelski oddelek. Ministrstvo je že ukrenilo vs potrebno, tako da se zemljedelski oddelek na češki in na nemški tehniki ustanovi še letos.

— **Občinske volitve** v Budjevicah se bodo vršile začetkom novembra. Boj bode hud. Kakor poročajo nemški listi bodo vsi ondodni Nemci brez razlike strank in prepričanja složno nastopali. Nemci imajo svoj volilni odbor, ki že dalje časa deluje, da z vsemi dovoljenimi in nedovoljenimi sredstvi zavaruje Nemcem Č. Budjevice njih posestno stanje. Tudi

se Nemci poslužujejo svoje stare
da bi obdržali občinsko upravo
tako v svojih rokah.

— **Za prenos kosti Zrinskega in
slavopana.** Hrvatski akademiki v
so poslali na hrvatski sabor to-le
pismo: „Visoki sabor delni na to,
da odpošlje posebna komisija, ki
stančno preiskala sedanje stanje
ostankov grofa Petra Zrinj-
ca in kneza Krste Franko-
vića, nadalje da se izposluje dovo-
znjegovga veličanstva hrvatskega
za prenos ostankov v domovino
in dragi ostanki na dostojen način
preje prepeljejo v domovino. Hrv.
mladina se nadeja, da bo visoki
sabor to, ne samo njeno, nego željo
hrvatskega naroda izpolnil čim
prej.“

— **Włodzimierz Spasowicz,** odlični
ruski pisatelj in politik je
bil je prej profesor prava na
varšavski univerzi; radi dijaških ne-
v je l. 1862. šel v pokoj in je bil
četnik. Spasowicz je bil sotrudnik več
poljskih listov; njegovi zbrani
iz zgodovinske in književne stroke
izšli leta 1892. v Peterburgu (v 6
svetovnih). Z Rusom Pypinom je izdal
istoriji slavianskih literatur“.

Svetovne vesti.

— **Največji sovražnik človeštva**
so mali provzročevalci bolezni, katere
menjamo mikrobe. Ne vidiš jih in
lahko použiješ s vsako jedjo ter
meses z vsakim dotikom. Najbolj
gostoma pa je dobimo na starem, že
klenem perilu. Da perilo dobro
preš, moraš rabiti tako milo, katero
nj raztopi, vso vmazanost, ne da bi
treba silno drgniti, ker samo tako
vniči majhne kali bolezni. Tako
je imenitno Schichtovo milo, ka-
terve čedalje bolj širi po vseh dobrih
podinjstvih.

— **Štrajk prekaževalniških po-
stnikov na Dunaju** je končan.

— **Štrajk uslužbencev cestnih
železnic v Budimpešti** je končan. 1. t.
se je začel redoviti promet po vseh
magah. Vlada je posredovala in pod-
je vsprejelo vse uslužbence brez
zopet v službo. Pozneje se snide
odbor delavcev in delodajalcev,
kateri bo pretresel vse zahteve usluž-
bencev in rešil to vprašanje.

— **Alkohol in otroci.** Ni je bolj
kristne prikazni na svetu, kot če
otrok pije opojne pijače, in ni ga
večjega sovražnika otroka kot je tisti
in tista mati, ki otroka sili, da
pije pivo, vino ali celo žganje, če-
rno dobro ve, da otroku prav za
prav nobena teh pijač ne diši, ampak
se sili, češ, da je potem bolj
„močak“ in manj „otročji“. Zdravni-
ška znanost je dokazala, da je veliko
število slaboumnih, jetičnih in epi-
leptičnih (padavičavih) tako nesrečnih
in radi prezgodnjega pitja alkoholnih
pijač. Alkohol zastrupi nežno telo,
uničuje nežne tkanine možgan in
mozga, vpliva slabo na srce, ledvice,
jetra in želodec itd., provzroča živčne
slabosti. Posledice se navadno ne po-
javijo takoj, ampak strup počasi de-
luje, da se vleče slaboten in bolehen
dolga leta.

— **Dva vlaka sta trčila na progi**
Harkov-Sebastopol v Rusiji. Loko-
motivi in 32 vagonov je raztrosko-
tanih.

— **Velika defraudacija?** V državi
Pensilvanija (Severo Amerikanske Unije)
je minister državne zakladnice izjavil,
da se je pri preskušnji računov nje-
govnega področja pokazalo, da manjka
v blagajnah 6 milijonov dolarjev (30
milij. kron), kateri so bržkone zginili v
roke različnih pensilvanskih politikov.

Minister državne zakladnice pravi, da
pozna dotičnike in da je bode tožil.

— **Mednarodno razstavo avto-
mobilov** so odprli 1. t. m. v Berlinu.

— **Dunajska trgovska in obrtna**
zbornica je na svojem občnem zboru
dne 29. t. m. sklenila predložiti vladi
nujno prošnjo naj v pogodbi, ki se
ima v kratkem skleniti z Rumunijo in
v dodatni pogodbi z Rusijo omogoči
uvoz kladne živine vsaj v toliki meri,
kolikor se je živine uvažalo prej iz
Srbije. Dokler to ne bo pogodbeno
določeno naj se pa naredbenim potom
vred. Ob enem naj se švicarsko vlado
pregovori, da prekliče prepoved, pre-
važati francosko živino čez švicarska
ozemlja, tako da bomo mogli uvažati
živino iz Francije v Avstrijo.

— **Protest proti zvišanju poš-
tin.** Gremijum trg. na Dunaju je 24. t. m.
v posebni izjavi, ki jo je poslal trgo-
vinskemu ministru, odločno protestiral
proti zvišanju poštnih in telefonskih
pristojbin in sicer z obzirom na fi-
nančni položaj države, kakor ga je
opisal finančni minister sam in kakor
se nam kaže v proračunu za 1907.

— **Nesreča na železnici.** Pri
Marcheggu je trčil nek tovorni vlak
v drug enak vlak, kateri je stal na
odprti progi. En zavirač je ubit, vsi
vagoni so skočili s tira, škoda na
materijalu je zelo velika.

— **Zajtrk šolske mladine.** Splošno
je znano in znanstveno dokazano, da
izvirajo iz rednega uživanja zrnate
kave, ako se vrši dolgo časa, kakor je
pač kdo nagnjen k bolezni, jako škod-
ljive posledice, tako izredna nervoznost,
želodčna bolezen, ohromelostno stanje
in srčna kap. Vendar se moderni člo-
vek, ki mu je le do neprestanega raz-
burjanja, težko loči od tega poživila,
ki mu je prišlo že v vsakdanjo navado.
Kakor pri kadilcu in alkoholiku je pač
učinek strupa tisto, kar ga miče vedno
iznova. Kje pa je treba tudi že našo
mladino navaditi tega učinka? Od naše
dorastajoče dece, ki jo itak utruja,
razburja in često preobkłada šola, naj
bi se kar najkrebneje zavračala vsaka
druga razburjenja. Prav tako, kakor
ne dajamo otroku alkohola, mu ne
dajamo vznemirjajoče zrnate kave;
pogostoma položi kal poznejšim bolezi-
nim, ki jih potem kajpada navadno
pripisujemo drugim vzrokom. To je
znanost neovržno dognala. Kaj pa se
priporoča za najboljši nadomestek tako
škodljive zrnate kave? Po dolgoletni
izkušnji se je Kathreinerjeva Kneip-
pova sladna kava v vsakem oziru iz-
vrstno obnešla kot prijetno izpodbudna,
hranilna in krvotvorna pijača za zajtrk,
in mali trud njenega napravljanja se
kmalu izplača s tem, da so otroci čvr-
stejši in cvetočega lica, ne glede na
to, da se z njo za vsako družino do-
seza še izdaten prihranek. Seveda Vam
je treba strogo paziti, da uporabljate
vedno le pristno Kathreinerjevo kavo
v zaprtih izvornih zavojih z varstveno
znamko župnik Kneipp. Samo ta ima
prijetni kavin okus, je izdatna v upo-
rabljanju in torej dobro prijajoča.

— **Shod agrarcev planinskih**
dežel je bil dne 26. t. m. v Lincu,
katerega so se udeležili zastopniki vseh
nemških alpskih pokrajin. Na shodu
so bile za poljedelstvo v planinah zelo
važne resolucije. V eni se zahteva, da
se morajo planine ohraniti za oni način
gospodarstva, ki je planinskim krajem
najbolj primeren, zlasti se ima zabra-
niti, da bi se v planinskih krajih sno-
vali ogromni lovski reviri, kot last po-
jedincev in kolikor jih že obstoji, naj
se postavno odkupijo; naj se vredni
način sekanja gozdov, in postavno za-
brani razkosovanje kmečke posesti.

— **Švicarska narodna banka** v
Bernu je povišala diskont za en od-
stotek.

— **Novo orožarno** osnuje podjet-
nik Thyssen v Krefeldu na Nemškem.
V svoji novi tovarni bode zlival topove
in izdeloval strelivo.

— **Smetje v industriji.** Mesto
Birmingham si je nabavilo nove vrste
generator elektrike — smetišče. S po-
močjo posebnega stroja se smetje ce-
lega mesta zažiga, a ta toplota proiz-
vaja električno strujo, ki zopet služi v
druge namene. Iz pepela izgorelega
smetišča se dela beton in cement za
ulice in ceste. Tudi v Curihu porab-
ljajo smeti v industrijske namene. Tam
žgejo smeti, a z gorkoto grejejo vodo
v velikih kotlih para te vode žene
turbino, a turbina vrti električni ge-
nerator za mestno električno centralo.
Iz pepela delajo opeko.

— **Zgradba muzeja in vseučil-
iške knjižnice v Zagrebu.** Klub hr-
vatskih arhitektov je izročil oddelnemu
predstojniku za nauk in bogočastje
spomenico v zadevi zgradbe muzeja in
vseučiliške knjižnice. Klub protestuje
proti temu, da so načrte spremenili
nestrokovnjaki, ker bi zgradba po
takih načrtih ne odgovarjala prosvet-
nim zahtevam; obenem klub izraža
željo, da bi vlada h konkurzu za se-
stavo stavbnih načrtov ne pripustila
tujih strokovnjakov, marveč samo
hrvatske in ogrske državljane „na
prospeh zajedniškega kulturnega na-
predka.“ Oddelni predstojnik dr. Rojc
je izjavil, da se strinja s predlogom
in zahtevami kluba hrv. arhitektov.

— **Upor Zamorcev v Filadelfiji.**
V Filadelfiji so igrali v nekem gle-
dališču igro, v kateri padajo Zamorce
žaleče opazke. To je Zamorce tako
razkačilo, da so v ogromnem številu
vlomili v gledališče, začeli lučati ka-
menje na igralce, pa kakor bi to ne
bilo dovolj, zlezli so na oder, pregnali
igralce in napali naposled tudi občin-
stvo. Nastala je grozna panika, Za-
morci so besneli, kakor znajo le Za-
moreci besneti, policija je bila brez vse
moči. Konečno se je zamorskim pastor-
jem posrečilo svoje rojake pomiriti.

— **Grozen orkan** je divjal na
južnozahodnem Japonskem. Več sto
ladjic in na stotine iskalcev koral po-
grešajo, bržkone so se vsi potopili.

— **Italija za šole.** Italija troši
za italijanske šole v inozemstvu (t. j.
v Avstriji, v Albaniji, na Turškem in
v Egiptu) 1,125.000 K na leto. Te
italijanske šole v inozemstvu obiskuje
76.000 otrok.

— **Penzijski fond za madžarske**
časnikarje. Ogrska vlada je postavila
v proračun za 1907. vsoto 40.000 K za
časniškarski penzijski fond.

— **Potujoča bolnica v puščavi.**
Anglež Sir Ernest Cassel je podaril
egiptovski vladi 1.200.000 K, da vsta-
novi potujočo bolnico za očesne bo-
lezni. Na mesto voditelja te potujoče
klinike je postavljen slavn okulist iz
Londona dr. Maks Callan. Ta in nje-
govi asistenti potujejo po vsej deželi
in zdravijo ljudi, ki trpe na grozni
očesni bolezni oftalmiji. Uspehi te
potujoče klinike so vsega priznanja
vredni.

— **Mednarodni shod** za higijeno
živil in za razumno (racionalno) hra-
nenje se je sešel 22. t. m. v Parizu.
Shoda se je vdeležilo nad 800 dele-
gatih s celega sveta.

— **Neredi na italijanskih držav-
nih železnicah** so taki, da so se 22.
t. m. zbrali v Genovi zastopniki trgo-
cev, paroplovnih društev in delavcev,
da se posvetujejo o tem, ali bi ne ka-
zalo stopiti v splošni štrajk, da se tako
vlado prisili, da konečno napravi red
na svojih železnicah.

— **Vihar na morju** je odtrgal v
St. Rafaelu v Italiji nasip in ogromen
zid, ki je čuval luko. Tri ladje in več
čolnov se je potopilo.

— **Reforma delavskih zavaroval-
nic.** Komisija, ki se peča s tem
vprašanjem, svetuje vladi, naj pred
vsem sanira zavarovalnice proti ne-
zgodam s tem, da poviša zavarovalne
premije. Delavske bolniške zavaroval-
nice pa naj reformuje tako, da združi
vse raztresene in razdrobljene bolniške
blagajne v jednotne blagajne, katere
naj postanejo v večjih krajih mestne
bolniške blagajne, ali pa naj se uredi
po načinu okrajnih bolniških blagajn.
Potem bode lažje mogoče rešiti vpra-
šanje o zavarovanju poljedelskih de-
lavcev.

V predstojništvo teh novih bla-
gajnic naj bi volili delavci dve tretjini,
podjetniki pa eno tretjino zastopnikov.

— **Gibanje med poštnimi urad-
niki.** Voditelji poštnih uradnikov si
prizadevajo, da čim prej završijo sta-
novsko organizacijo vseh poštnih usluž-
bencev. Uradništvo in služabništvo
naših pošt hoče biti na vse priprav-
ljeno, in prav ima.

— **Grozen široko** (sciocco) je
divjal včeraj v Opatiji, morje je bilo
tako razburjeno, da je podrlo kos mola.
Dež je bil tak, kakor bi se bil oblak
utrgal. Paroplovstvo je ustavljeno.

— **Požar.** V Brnu na Moravskem
je pogorel del tovarne za suknjo firme
Oto Kuhn in drug. Škoda je velika.
Tovarna je bila zavarovana.

— **Za preiskovanja o raku** je
daroval Rothschild v Parizu 100 tisoč
frankov z namenom, da se ustanovi
poseben znanstven zavod za to.

— **Tajnost uspeha.** Samo kedor
zadosti pravi potrebi, sme računati na
trajne uspehe. Čiščenje modernega pe-
rila je postajalo vedno težavnejše, ker
ga z ene strani mestni prah, izpari-
vanje mestnih tovarn in dim oglja
neizmerno zamaže, z druge strani pa
tudi zato, ker so tkanine čedalje bolj
fine in se pri drgnjenju s starim lo-
jevim milom kaj hitro raztržejo. Tu je
prišlo Schichtovo milo baš o pravem
času. To odpravi brez vsacega napora,
ako perilo samo na lahko z milom
namažeš, vso vmazanost prav temeljito,
ne da bi bilo treba raztrgati ene nitke.
Milo dosega torej uspeh, ki nima pri-
mera. Tovarna za Schichtovo milo je
sedaj največja na evropskem konti-
nentu.

— **Študije na vseučiliščih v**
Italiji — v Avstriji priznane. Italjan-
skim poslancem je naučni minister
Marchet izjavil, da bode avstrijska
vlada vpoštevala študije in izpite na
italjanskih univerzah v kolikor se zla-
gajo z bistvom študij na avstrijskih
vseučiliščih in da bode izdala v kratkem
o tem posebne predpise. To izjavo so
vzeli laški poslanci z veseljem na
znanje, povdarjali so pa, da ne od-
stopijo od svoje zahteve, da se jim da
italjansko vseučilišče v Trstu in dokler
se to ne osnuje, naj se pa otvori takoj
pravna fakulta z italjanskim učnim
jezikom v Trstu.

— **Štrajk tramvajskih usluž-
bencev v Budimpešti** še ni končan,
ker se uprava cestnih železnic brani
sprejeti vse uslužbence brez izjeme
zopet v službo, čeprav se vladni ko-
misar prizadeva jo v tem smislu pre-
govoriti.

— **Cel vlak je ponesrečil.** Elek-
trični vlak pensilvanske železnice v
Severni Ameriki je padel na mostu v
Pleasantville v državi New Jersey v
vodo. Kakih 50 mrličev so že spravili
na suho, posrečilo se je pa tudi 20
ranjencev rešiti iz valov in je spraviti
v bolnico.

— **Japonski nabiraleci koral** so
se skoro vsi potopili. Orkan, o katere
smo že poročali je razbil 228 ladjic
in potopilo se je 822 ljudi, rešilo se
je samo 38 ladjic in okolo 400 ljudi.

— Predlog naj se odpravi naslov: dvorni in sodni advokat. Dunajska advokatska zbornica je na svojem izrednem običnem zboru dne 29. t. m. sklenila naj bi se sporazumno z zbornicami v Lincu, Solnogradu in Gradcu storili potrebni koraki, da se odpravi gorenji naslov.

— Čudne sanje. Slanskemu meščanu Meisnerju na Češkem se je sanjalo, da so ga v gostilnici, v katero je vsak dan zahajal, položili mrtvega v rakev in nesli na pokopališče. Te sanje so ga tako vznemirile, da ta večer ni hotel v gostilno. Na prigrizanje svoje žene, ki ga ni videla rada žalostnega, je pa vendar šel. Komaj se je v gostilni vsedel na svoj prostor, je obledel in bil mrtev. Žadela ga je srčna kap.

— Avtomobili in zaroke. Avtomobili igrajo veliko vlogo v zadnjem času v družabnem življenju mladih ljudi. Nedavno se je zagledal na Angleškem sin bogatega lorda v neko gledališko igralko in jo proti očetovi volji poročil. Oče ga je nato razdedil, a sin je vstopil v službo v neko avtomobilsko tovarno. Zdaj se je zgodil podoben slučaj, samo narobe. V Londonu se je zagledala Miss Videt Farrar, hči milijonarja, v fanta, ki je vozil njen avtomobil. Poročila sta se skrivaj, in zdaj živita v veliki sreči v Londonu.

— Nesreča v jeklarni. South Chicago, Ill., 10. okt. — Dva delavca sta zgorela, štirje so bili resno morda smrtno opečeni in štirinajst drugih je bilo bolj ali manj ranjenih ob eksploziji raztopljenih rude pri nekem plavžu v jeklarni Illinois Steelkompanije. Podrobnosti niso znane, ker jih kompanija skriva. Mrtva sta: Milo Lavies (Lavrič?), 22 let star in Andrew Verkig (Verkič?), 27 let star. Ranjenci so večinoma Poljaki.

Prave ruske znamke „Pro-galošne vodnik“ iz Rige, priporočila po originalnih cenah, P. Kostić, Celje.

40%

manj delavske sile potrebujejo gasilna društva pri bri galnicah najnovejšega sistema in prenosom ravnoteža, odlikovanega v Pragi na zastavi leta 1903, izumitelja in tvorničarja

R. A. Smekal-a
iz Smichova. Podruž. Zagreb.

Ti stroji delajo desno in levo, eno in dvo-mlazno 30 do 35 m mlaza! Skladišče vseh potrebin. Tudi na obroke.

S spoštovanjem (109) 26-22

podružnica R. A. Smekal.

Zvezna tiskarna.

500 škafov korenja tudi

(570) 3-1

500 škafov korenja tudi drobnega krompirja in runkla kupi takoj **Kantiner v Domobranski vojašnici** (Landwehr Kaserne).

Pri prvovrstni avstrijski zavarovalni družbi (270) proti požaru in za življenje najdejo 12-11

posredovalci

kot krajevni in okrajni zastopniki izplačujoči se postranski posel, kot glavni zastopniki in stalni potovalci dobro stalno službo. Ponudbe pod „15305 Gradec“ poste restante.

SVOJI K SVOJIM!

Opozorjamo vsakega varčnega rodoljuba na edino hrvatsko zavarovalno zadrugo

„CROATIA“

pod pokroviteljstvom kralj. glavnega mesta Zagreba.

Ista zavaruje na Štajerskem, Kranjskem in Koroškem vse premičnine, živino in pridelke proti ognju po najnižjih cenah.

Vsa pojasnila daje: Podružnica „Croatia“ v Trstu. (425) 11-7

Zastopniki se iščejo po večjih krajih Kranjske, Štajerske in Koroške.

Skoraj brez kapitala

dobi vsak inteligentni delavec (tudi žena) prodajanjem nekega konsumnega predmeta, katerega lahko uvede v vsako gospodinjstvo, dober postranski zaslužek. Pismo pod „Mas-senabsatz Nr. 300“ na ekspedicijo anone **Eduard Braun, Dunaj 1. Rotenturmstrasse 9.** (528) 5-5

Pristno bizeljsko vino
(mošt)
razpošilja od 1 hl naprej
Jože Janežič
Staravos Bizeljsko pri Brežicah.
Cena po dogovoru.
(537) 8-4

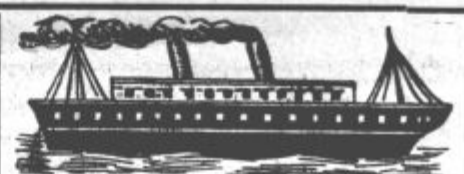
Razpis.

Ubogim in pridnim dijakom, kateri so pristojni občini Št. Florijan pri Šoštanju, se podeli prva ustanova Anton-a in Marije Pirečnik-ovega zaklada letnih 540 K., katero dijak lahko do konca svojih študij vživa.

Prosilci za to ustanovo morajo vložiti prošnje, katerim je priložiti zadnje spričevalo, krstni in domovinski list, najdalje do 25. novembra t. l. pri spodaj podpisanem županstvu.

Županstvo Št. Florijan, dne 30. oktobra 1907.

(571) 3-1

(1) 57

Kunard Line

TRST-NEW-JORK

je najpripravnejša, najcenejša in najboljša pot iz LJUBLJANE v Saverno Ameriko, ker tod ni dolgotrajne mučne vožnje po raznih železnica, nobenega presedovanja ne prenočevanja in sploh nobenih postranskih stroškov mej potjo. Parniki soprostočni, varni, zračni in snažni; vozijo vsake 14 dni. Hrana in postrežba najboljše. Pojasnila daje in karte prodaja glavni zastopnik **Andrej Odisek, Ljubljana** Slončeve ulice št. 25, poleg cerkve Srca Jezusovega.

Kupujte narodni kolek!

Schichtovo milo
je najboljše!

Kot zamaknena me zro,
Ko sušim perilo,
Tacega pač ne dobó,
da bi z mojim se merilo.
Lukenj, madežev tu ni!
Kdor kaj tacega želi,
z jelenom kupi
Schichtovo naj milo!

(572) 3-1

Trgovina s papirjem, pisalnimi risalnimi potrebščinami

prodaja c. kr. šolskih knjig in igralnih kart

Zvezna trgovina

Celje, Rotovška ul. št.

priporoča

kancelijski, konceptni, pisarni, dokumentni, ministrski, ovitki in barvani papir.

Umetalni ogenj lampijoni
Koriandoli (Confetti) Serpentine
Papirnati krožniki Papirnati servijete

svinčniki kamenčki
peresa tablice
peresniki gobice
radirke črnilo

Trgovske knjige

v vseh velikostih črtane, z eno ali dvema kolonama, v papir, platno, gradl, ali po usnje vezane.

Odjemalne knjižice
po raznih cenah.

Največja zaloga vseh tiskovin

šolske svete, učiteljstvo, župnijske, okrajne zastope, užitninske zastope, knjižnice, posojilnice, odvjetnike, notar in privatnike.

Lastna zaloga šolskih zvezkov in risank

Papirnat vreče vseh velikosti po originalnih tovarniških cenah. ♦♦♦♦♦

Stambilje pečatniki, vnete, (Siegelmaschinen) za urade in privatnike izvršujejo se v najkrajšem času

Dopisnice umetne, pokrajinske, cvetlične od najpreprostejših do najfinejših izpeljave. ♦♦♦♦♦

Albumi za slike, dopisnice in poezijo

Zavitke za urade v vseh velikostih

Ceniki za tiskovine in pisarniške potrebščine so brezplačne na razpolago. -----

Trgovci in preprodajalci imajo izjemne cene.

Priznano dobro blago. ♦ Solidna in točna postrežba.

22 LASTNI PRIDELEK 22 STAREGA IN NOVEGA

LJUTOMERČANA

PRODAJAM VSLED OBILNE TRGATVE PO ZELO NIZKEJ CENI.

IVAN KOČEVAR
POSESTNIK V SREDIŠČU.

(558) 6-4

he gobe, oljate
petrolejske sode,
elod itd., kupi
nton Kolenc
v Celju
ako množino, po
najvišjih cenah.
(120) 46-39

Posojila, daje **Otto Kleusch,**
Berlin, Schönhauser Allee 128. (Rückp.)
— Troški se odbijejo od posojila — Nikakih
predplačil. (535) 12-8

Hmelske droge

ima množino vsake dolgoti na
prodaj po cenah 32 do 44 vinarjev
(560) komad 6-5
EMERIK KUKETZ, Žalec.

Razglas.

čila na ameriške trte proti plačilu iz združenih državnih in deželnih
trstnic za sadilno dobo 1906/1907.

Dežela Štajerska bo imela spomladi 1907 sledeče množine ameriških
in spodaj popisanimi pogoji naprodaj in sicer:

I. 700.000 kosov požlahtnenj (večinoma Moslerja rumenega, italijanskega
Burgundeca belega, dobre žlahtnine rudeče in bele, Sylvanica zelenega,
Minca rudečega, Malega rizlinka, Muškatelca) na ripario portalis, vitis So-

in rupestris monticola.
II. 600.000 kosov sadik vrste: riparia portalis, vitis Solonis in rupestris

monticola.
III. Večje število roga imenovanih treh vrst.

Cene trt za 1000 kosov se sledeče:

I. Požlahtnene trte za premožne posestnike 200 K, za vse druge po-
stnike 140 K.

II. Ameriške sadike za premožne posestnike 24 K, za vse druge
stnike 16 K.

III. Rozge po 10 K.

Če ena stranka naroči več nego 1000 požlahtnenj, 3000 sadik ali rozg,
prijemo si pravico, zmanjšati naročeno množino primerno s splošnim
prijav.

Naročila na te trte naj se pošiljajo naravnost deželnemu odboru, ali pa
občinskih uradov, pri katerih so posebni naročilni listi na razpolaganje,
15. novembra t. l.

Občinska predstojništva imajo spolnene naročilne liste takoj poslati
deželnemu odboru.

Vsa do 15. novembra dohajajoča naročila se bodo nabirala ter bodo
katere bodo na razpolaganje, ako bi ne zadostovale za vsa naročila,
primerno razdeljene.

Trte bodo oddajane samo štajerskim posestnikom in morajo zato one stranke,
naročajo trte naravnost pri deželnem odboru, pridjati potrdilo občinskega
urada da imajo vinograd v občini. Trgovci s trtami so izključeni in ne dobe
gorenjega materiala.

Cene se razumejo od trstnice in mora biti znesek pri sprejetju trt vplačan,
ma, ako se pošljejo po železnici, bode s tovarnimi, dostavnimi in za-
mi stroški vred, kateri bodo po njih istiniti ceni zaračunjeni, inkasiran
metjem.

Pri vsakem naročilu se mora natančno označiti: 1. razločno zapisano ime
sčee in stan naročevalca; 2. davčna občina, v kateri leži vinograd; 3. za-
na vrsta trte; 4. zadnja železniška in poštna postaja, na katero naj se
pošljejo.

Ako bi bila zaželjena vrsta že razprodana, ali ako bi je ne bilo več v
množini na razpolaganje, nadomestila se bode z drugo podobno vrsto.
Trte naj naročevalci, če le mogoče, sami prevzamejo ali, ako bi je dobili
železnici, naj je takoj po prejemu pregledajo.

Pritožbe treba takoj poslati vodstvu trstnice. Na poznejše pritožbe
ne bode več oziralo.

GRADEC, dne 1. oktobra 1906.

(566) 3-3

Od štajerskega deželnega odbora

Edmund grof Attems.

Potnikom v Ameriko

v prevdarek!!

Najstarejša tvrdka za špediranje potnikov

ZWILCHENBART

BASEL (Švica) Centralbahnplatz št. 9

sprejema potnike za ltnijo čez Pariz-Havre po najnižjih cenah; —
vožnja na morju le 6 do 7 dni; odhod parobrodov redno vsako soboto.
— Za večjo gotovost, da se potniki vkreajo, spremlja jih eden uradnikov
do Havre. — Govori in piše se v vseh jezikih.

Kdor hoče potovati, naj se pismeno obrne zanesljivo na nas in sprejel
bode brezplačno najboljša pojasnila. (39) 52-44

Zvezna tiskarna

je bogato založena z najmodernejšimi črkami in okraski ter opremljena z motornim, ozir.
električnim obratom, lahko izvršuje največja dela v vsaki množini. V zalogi ima in tiska v
več barvah izdelane krasne **diplome**. — Dalje: uradne tiskovine, kuverte, račune, pisne
papirje, cenike, etikete, bolete, časopise, knjige, brošure, cirkularje, reklamne liste, lepake,
opomine, vabila, podobice, spovedne listke, molitvenike, mrtvaška naznanila, razglednice, hra-
nilne in zadržne knjižice, poročna naznanila, napise za slavoške itd.; sploh izvršuje v
kratkem času vse v tiskarsko stroko spadajoče stvari okusno in ceno. — Veleč. duhovščini,
slavnemu učitelstvu, župnijskim in občinskim uradom, krajnim šolskim svetom, posojilnicam
ter p. n. občinstvu se priporoča za vezavo knjig v priznane trpežni izpeljavi. — Za posojilnice,
hranilnice in druge zavode se izdelujejo hranilne knjižice vezane v celo ali pol platno z zlatim
ali črnim
tiskom po
nižki ceni.
Za mnogo-
brojna na-
ročila se
priporoča.

Zvezna knjigoveznica.

Najprimernejša darila za godove, birmo itd. so

Singerjevi šivalni stroji

Singer Co. Nähmaschinen Act. Ges.

Vsak šivalni stroj ima varstveno znamko.

za domačo
porabo in
obrtne svrhe
vsake vrste.

Velika
trpežnost in
vzorna
konstrukcija
usposobljajo

stroje do najvišje tvornosti ter so vsakomur v uporabo.

Brezplačni pouk v šivanju in vseh načinih
modernega in umetnega vezenja

Singerjevi šivalni stroji so na največjih
svetovnih razstavah odlikovani z največjimi priznanji.

Singer Co. delniška družba šivalnih strojev

CELJE, Kolodvorska ulica štey. 8. (20) 52-42

Darujte družbi sv. Cirila in Metoda!

POZOR! POZOR!

JOS. LAMPRET, ŠOŠTANJ
mizarska delavnica s stroji

priporoča svoje veliko zalogo popolnoma izgotovljenih **OKEN**, v velikosti do 1'50, 1'60, 1'70, 1'80, 1'90 in 2 m po konkurenčnih cenah. **VRATA** istotako izgotovljena v velikosti od 2, 2'20, 2'30 2'40 m. V zalogi je zgotovljeno pohištvo.

Zagotavlja solidno in točno postrežbo. Načrte za okna in vrata pošilja na ogled.

Južnoštajerska hranilnica v Celju

naznanja, da je **znižala obrestno mero od 1. pro-**
sinca 1905 pri zemljiških posojilih od pet na

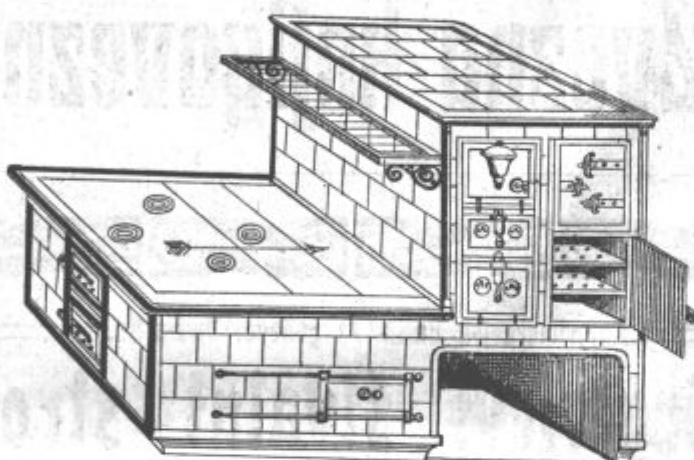
štiri in tričetrť odstotke

Za **občinska in korporacijska posojila** v okrajih
 Gornjigrad, Sevnica, Šoštanj, Šmarje in Vransko pa od pet na

štiri in pol odstotke.

(43) 50-42

Obrestna mera za **hranilne vloge ostane** kot dosedaj **4%**.

RAZLIČNE TEHTNICE.

ŠTEDILNA OGNJIŠČA,

VSAKOVRSNE VODOVODE,

Izdelujem nove ter popravljam
 tudi stare, bodisi decimalke,
 premostne ali sploh vsake vrste
 tehtnic.

vsakovrstna, velika in najfinejša, kakor
 tudi mala in prosta, izdelujem sam. Za
 ista prevzamem tudi nabavo pečnic, kakor
 tudi zidarska dela z jamstvom dobrega

bodisi iz studencev, vod-
 njakov ali hidravličnimi
 vidri, odkoder se voda lahko
 poljubno napelje bodisi v

kuhinje, pralnice, dvorišča, hleve ali vrtove.

PREVZAMEM POPOLNO NAPRAVO KOPALIŠČ,

mostiče, železne cvetličnjake, verande, stopnice, ravne ali okrogle.

VSAKOVRSNE ZELEZNE OGRAJE

(tudi iz žice), n. pr. za stopnice, cerkve, šole, grobove, vrtove in
 zasebne hiše itd. — **Železna vrata za prodajalne in**
skladišča ali pokopališča. — **Popolnoma železna**
okna, primerna za vsako stavbo, osobito za tovarne, skladišča ali hleve, **napeljava strel vodovodov** itd.

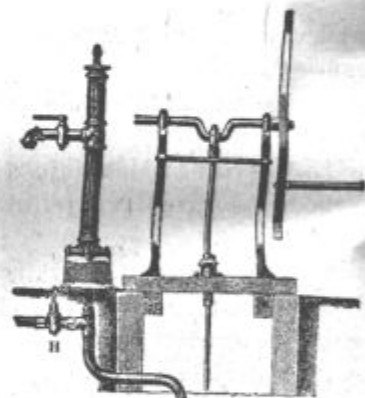
Sploh izvršujem vsa stavbinska in umetniška v mojo stroko spadajoča dela
po tovarniških cenah.

Priporočam se za obilno naročbo

(19) 52-44

Ivan Rebek,

stavbeni in umetni ključalničar
 CELJE, Poljska ulica št. 14.

Posojilnica v Celju

v lastni hiši
 „Narodni dom“

POSJOJILNICA v CELJU, ki je bila leta
 1881 z neomejeno zavezo ustanovljena,
 šteje sedaj nad **4100** zadružnikov,
 kateri imajo vsega nad **88.000** kron
 vplačanih deležev ter ima sedaj nad
6 1/2 milijona kron hranilnih vlog in nad
330.000 K
 rezervnega zaklada.

Hranilne vloge sprejema od vsakega,
 če tudi ni član zadruge ter jih
 obrestuje po **4 1/4%**; posojilnica plačuje
rentni davek
 sama, ne da bi ga odtegnila vloga-
 teljem. Posojila daje na osobni ali
 hipotekarni kredit proti **5 1/2%** in
 5% obrestovanju.

Posojilnica v Celju
 uraduje vsak dan dopoldne od
 9. do 12. ure, izvzemši nedelje in praznike.

Posojilnica v Celju uraduje vsak dan
 dop. od 9. do 12. ure, izvzemši
 nedelje in praznike.